

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Emila Bdžocha a sudcov JUDr. Martina Piovartsyho a JUDr. Viliama Dohňanského na neverejnom zasadnutí 20. septembra 2011 v trestnej veci obžalovaného **E. L.**, pre pokračovací trestný čin podvodu podľa § 250 ods. 1, ods. 5 Tr. zák. a iné, o odvolaní obžalovaného **E. L.** a jeho obhajcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 22. novembra 2010, sp. zn. 1 T 5/2003, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 258 ods. 1 písm. b/, písm. c/, písm. d/, Tr. por. (zákon č. 141/1961 Zb. v znení neskorších predpisov) napadnutý rozsudok krajského súdu **s a z r u š u j e**.

Podľa § 259 ods. 1 Tr. por. **v e c s a v r a c i a** Krajskému súdu v Bratislave, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

O d ô v o d n e n i e

Rozsudkom Krajského súdu v Bratislave z 22. novembra 2010, sp. zn. 1 T 5/03, bol obžalovaný **E. L.** uznaný za vinného z pokračovacieho trestného činu podvodu podľa § 250 ods. 1, ods. 5 Tr. zák. č. 140/1961 Zb. v znení zákona č. 183/1999 Z. z., z prípravy trestného činu vraždy podľa § 7 ods. 1 k § 219 ods. 1, ods. 2 písm. a/, písm. h/ Tr. zák. č. 140/1961 Zb. v znení zákona č. 183/1999 Z. z. v jednočinnom súbehu s trestným činom nedovoleného ozbrojovania podľa § 185 ods. 1 Tr. zák. č. 140/1961 Zb. v znení zákona č. 183/1999 Z. z. a pokračovacieho trestného činu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 171 ods. 1 písm. c/ Tr. zák. č. 140/1961 Zb. v znení zákona č. 183/1999 Z. z., ktorých sa mal dopustiť na tom skutkovom základe, že

1/ dňa 8. decembra 2000 v Bratislave predal svoj dvojizbový byt na M. ulici č. X v B. za sumu 626 700 Sk (20.802,63 €) P. P. napriek tomu, že vedel, že na tento byt bol dňa 15.12.1999 na katastri nehnuteľností OÚ Bratislava II pod č. V-9924/99 vykonaný vklad záložného práva v prospech veriteľa Ing. J. B., následkom čoho katastrálny úrad prepis listu vlastníctva na kupca P. P. nevykonal, čím mu spôsobil škodu vo výške 350 000 Sk (11 617,87 eur),

2/ po tom, ako sa dozvedel, že M. V., majiteľ rodinného domu na G. č. X. v B., mieni svoj dom predáť, bez jeho vedomia a súhlasu si začiatkom októbra 2001 dal vyhotoviť na jeho dom znalecký posudok znalcom z odvetvia oceňovania nehnuteľností, požiadal P. M., aby za odmenu 15 000 Sk (497,91 eur) si nechal na seba previesť vlastnícke práva k domu, potom vyhotovil kúpno-predajnú zmluvu, na ktorej presne nezisteným spôsobom sfalšoval podpis M. V. ako aj osvedčovanie doložku pracovníčky notárskeho úradu a po podpísaní zmluvy P. M. dňa 10. októbra 2001 tohto zaviedol na OÚ Bratislava II, kde za neho zaplatil správne poplatky za prevod nehnuteľnosti a žiadosť o povolenie výnimky na urýchlenie konania na katastri, po čom dňa 13. novembra 2001 katastrálny odbor OÚ Bratislava II vykonal zmenu listu vlastníctva č. X tak, že novým majiteľom domu na G. č. X. v B. sa stal P. M., čím M. V. spôsobil škodu 1 526 590,85 Sk (50 673,53 eur),

3/ po tom ako si v priebehu roku 2000 od Ing. J. B. postupne, na viackrát požičal spolu 700 000 Sk (23 235,74 eur), na ktorú nebol spôsobilý vrátiť v októbri roku 2001, hoci vedel, že P. M. nie je právoplatným vlastníkom domu, aj keď bol zapísaný na LV ako vlastník, mu rodinný dom na G. č. X. v B. ponúkol od P. M. ku kúpe s tým, že z predajnej ceny domu 1 500 000 Sk (49 790,88 eur) mu vyplatí len zbytok po odpočítaní dlhu 700 000 Sk (23 235,74 eur). Keď Ing. J. B. s jeho návrhom súhlasil s tým, že dom odkúpi spoločne rovným dielom s J. A. a M. O. dňa 21. novembra 2001 obvinený priviedol P. M. a po podpísaní kúpno-predajnej zmluvy a vybavení ďalších administratívnych úkonov pred budovou OÚ Bratislava II obvinený L. od Ing. B. prevzal 740 000 Sk (24 563,50 eur) a po tom k prepisu listu vlastníctva nedošlo. Uvedeným konaním spôsobil poškodeným Ing. J. B., J. A. a M. O. škodu vo výške jednej tretiny zo sumy 740 000 Sk (24 563,50 eur), na ktorú sa zložili rovným dielom (246 666,67 Sk – 8 187,83 eur),

4/ po zrealizovaní neoprávneného predaja rodinného domu na G.. č. X. v B. preto, aby jeho konanie nevyšlo najavo, sa obvinený L. rozhodol, že majiteľa domu M. V., jeho brata F. V. a ich matku L. V. dá fyzicky zlikvidovať, o ktorom úmysle dňa 12. decembra 2001 informoval M. V., v ktorého prítomnosti toho istého dňa v nonstop podniku na V. ulici v B. odovzdal trom neznámym mužom ukrajinskej národnosti ako zálohu na ich usmrtenie sumu 35 000 Sk (1 161,79 eur) s tým, že zbytok dohovorenej čiastky 15 000 Sk (497,91 eur) im odovzdá večer. Keď obvinený L. peniaze neodovzdal a nezistení muži realizáciu činu odmietli vykonať, obvinený požiadal M. V., aby našiel osobu, ktorá za odmenu vraždu V. vykoná alebo aby vraždu vykonal za odmenu s ním. **M. V., predstierajúc, že skutok vykoná on spolu s ďalšími osobami**, k tomuto účelu dňa 16. decembra 2001 o 15.00 hod. na čerpacej stanici S. v P. odovzdal pištoľ Č. kal. X.. výr. č. X. so zásobníkom a 8 ks nábojov, ktorú si presne nezisteného dňa nezisteným spôsobom bez oprávnenia zadovážil u seba prechovával a následne so zámerom zabezpečiť si alibi tohto istého dňa vo večerných hodinách odcestoval do B. B., kde sa ubytovali v hoteli N.. Dňa 17. decembra 2001 M. V. predstierajúc, že ide vraždu zrealizovať, sa vrátil do B., kde o úmysle obvineného informoval poškodených bratov V. a políciu,

5/ napriek tomu, že bol rozhodnutím správneho orgánu ODI OR PZ Bratislava II, sp. zn. ORP-94/OBCP-2000-v-II, zo dňa 21. decembra 2000 uložený zákaz činnosti viesť motorové vozidlá na dobu 14 mesiacov, ktoré rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 9. februára 2001:

- dňa 5. mája 2001 o 22.00 hod. riadil motorové vozidlo zn. Š., EČV: A. po B., kde bol kontrolovaný hliadkou PMJ KR PZ v Bratislave,
- dňa 16. mája 2001 o 20.40 hod. jazdil s motorovým vozidlom zn. V., EČV: T. po O., kde bol kontrolovaný hliadkou PMJ KR PZ v Bratislave,
- dňa 22. mája 2001 o 19.55 hod. riadil motorové vozidlo zn. V., EČV: T. po ul. M. smerom von z mesta, kde po odbočení na Š. ul. bol kontrolovaný hliadkou PMJ KR PZ v Bratislave.

Obžalovaný Ľ. L. bol za to odsúdený podľa § 219 ods. 2 Tr. zák. č. 140/1961 Zb. v znení zákona č. 183/1999 Z. z. s použitím § 35 ods. 2 Tr. zák. č. 140/1961 Zb. v znení zákona č. 183/1999 Z. z. k súhrnnému trestu odňatia slobody vo výmere 13 a pol (trinásť a pol) roka.

Podľa § 39a ods. 2 písm. c/ Tr. zák. č. 140/1961 Zb. v znení zákona č. 183/1999 Z. z. bol obžalovaný Ľ. L. pre výkon uloženého trestu zaradený do III. (tretej) nápravno-výchovnej skupiny.

Podľa § 55 ods. 1 písm. b/ Tr. zák. č. 140/1961 Zb. v znení zákona č. 183/1999 Z. z. bol obžalovanému Ľ. L. uložený trest prepadnutia veci, a to pištole Č. X., výr. č. X.. Podľa § 55 ods. 4 Tr. zák. č. 140/1961 Zb. v znení zákona č. 183/1999 Z. z. vlastníkom prepadnutej veci sa stal štát.

Podľa § 35 ods. 2 Tr. zák. č. 140/1961 Zb. v znení zákona č. 183/1999 Z. z. zároveň bol zrušený výrok o treste v rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp. zn. 1 T 106/2010, zo dňa 6. októbra 2010, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, pokiaľ vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Podľa § 228 ods. 1 Tr. por. účinného do 31. decembra 2005 bol obžalovaný Ľ. L. zaviazaný k náhrade škody poškodeným nasledovne:

- 1/ Ing. J. B. vo výške 11 617,87 eur,
- 2/ Ing. J. B., J. A. a M. O. každému v sume 8 187,83 eur.

Podľa § 229 ods. 1 Tr. por. poškodený F. V. st. bol odkázaný so svojim nárokom na náhradu škody na konanie o veciach občianskoprávných. Podľa § 229 ods. 2 Tr. por. poškodení Ing. J. B., J. A. a M. O. boli odkázaní so zvyškom nároku na náhradu škody na konanie o veciach občianskoprávných.

Predmetný rozsudok bol doručený všetkým procesným stranám, z toho obhajcovi a krajskému prokurátorovi, obom zhodne 8. decembra 2010 a obžalovanému 10. decembra 2010.

Proti tomuto rozsudku podali odvolanie obžalovaný sám i prostredníctvom svojho obhajcu, a to ihneď po jeho vyhlásení na hlavnom pojednávaní. V písomných dôvodoch

zo 17. decembra 2010 a 30. decembra 2010 poukázali na to, že skutku pod bodom 4/ rozsudku sa nedopustil. Zbraň M. V. nikdy žiadnu nedal, bol držiteľom zbrojného preukazu A, zbraň nemal, nekúpil si ju. Výpoveď svedka M. V. označili za krivú, pretože tento svedok bol zapletený do podvodu, rovnako ako aj svedok M., čo potvrdil vo svedeckej výpovedi V.. Namietali tiež rozpory v prečítanej výpovedi svedka M. V., ktoré prvostupňový súd neodstránil, pretože tento svedok nebol vypočutý, hoci to nariadil odvolací súd. Zo strany krajského súdu neboli využité všetky možnosti na predvolanie svedkov M. V. a P. M., ktorého výpoveď bola tiež prečítaná. Ku skutku pod bodom 3/ rozsudku uviedli, že peniaze od Ing. B. neprevzal. V., že súd prvého stupňa nevykonal dôkazy ako to nariadil Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení zo 4. decembra 2007, sp. zn. 4 To 11/06. Navrhli odvolaciemu súdu, aby napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu opätovne prejednal a rozhodol.

Dôvody odvolania boli zaslané na vedomie poškodeným, okrem poškodeného F. V. a krajskému prokurátorovi, ktorý ich navrhol zamietnuť. Odvolania so spisom boli Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky predložené 5. mája 2011.

Najvyšší súd ako súd odvolací na základe podaného odvolania obžalovaného na neverejnom zasadnutí v zmysle § 254 ods. 1 Tr. por. (obžaloba bola v tejto veci podaná 16. júna 2003, a preto je zákonný postup podľa § 564 ods. 4 Tr. por. č. 301/2005 Z. z.) preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť všetkých výrokov rozsudku, proti ktorým bolo možné odvolanie podať i správnosť postupu konania, ktoré tomuto predchádzalo, prihliadajúc pritom aj na chyby odvolaním nevytýkané.

Týmto postupom zistil, že konaním, ktoré vyhlásenému rozsudku predchádzalo boli porušené ustanovenia Trestného poriadku č. 141/1961 Zb. účinného do 31. decembra 2005, a to v § 264 ods. 1 Tr. por. č. 141/1961 Zb. lebo súd prvého stupňa v celom rozsahu nerešpektoval právny názor a nariadený rozsah dokazovania vyslovený v uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 4. decembra 2007, sp. zn. 4 To 11/06 (č. 1. tr. spisu 929), ktorými je viazaný. Naďalej v napadnutom rozsudku chýba zdôvodnenie právnej kvalifikácie skutku pod bodom 5/, v dôsledku čoho je rozsudok v tejto časti nepreskúmateľný, čo je v rozpore s ustanovením § 125 Tr. por.

Obžalovaný v podanom odvolaní sa právom domáha výsluchu svedka M. V., ktorého výsluch nariadil aj odvolací súd v citovanom uznesení. Pre čítanie jeho výpovede neboli splnené zákonné podmienky uvedené v ustanovení § 211 ods. 2 písm. a/ Tr. por., ktoré použil krajský súd. Tento súd totiž nevykonal všetky zákonné kroky, bližšie rozvedené už v citovanom uznesení nadriadeného súdu na vypátranie jeho súčasného pobytu a na jeho predvolanie na hlavné pojednávanie za účelom jeho výsluchu.

K uvedenému najvyšší súd poznamenáva, že z doposiaľ zaobstaraných listín vyplýva aj to, že obžalovaný v Českej republike zrejme využíval, resp. ešte môže využívať služby mobilného operátora, cez ktorého by bolo možné tiež zistiť adresu jeho pobytu. Dôslednejšie malo byť zisťované, či sa tento svedok nenachádza vo väzbe alebo výkone trestu v Českej republike. Okolnosti prípadu a najmä doterajšia dôkazná situácia si vyžaduje, aby tento svedok bol vypočutý k dôležitým skutočnostiam súvisiacich so skutkom pod bodom 4/ napadnutého rozsudku. Obžalovaný spáchanie tohto skutku vrátane odovzdania zbrane svedkovi M. V. poprel a táto jeho obhajoba nebola doposiaľ náležite preverená. Prečítaním svedeckých výpovedí M. V. nemohli byť odstránené tam vyskytujúce sa rozpory, čo jej dôveryhodnosť znižuje, na čo opakovane poukazuje aj obhajoba.

Súd prvého stupňa nezaobstaral správu katastra slúžiacu na zistenie, od akej doby bol vlastníkom rodinného domu P. P. a kedy bol vykonaný vklad záložného práva v prospech Ing. J. B., čo by objasňovalo okolnosti spáchania skutku pod bodom 1/ napadnutého rozsudku. Doposiaľ vypočutí svedkovia si pre odstup času na okolnosti, za akých mal byť tento skutok spáchaný nepamätajú, o to skôr tu bol dôvod na zaobstaranie takejto správy. Vykonanie takéhoto dokazovania je naďalej aktuálne, čo vyplýva z uznesenia odvolacieho súdu.

Obhajoba obžalovaného si vyžadovala vypočuť ako svedka aj P. M. za účelom úplného objasnenia okolností spáchania skutkov pod bodmi 2/ – 3/ napadnutého rozsudku. Obžalovaný sa tohto výsluchu domáhal taktiež opakovane, čo súd prvého stupňa nezohľadnil, ba nevyužil ani všetky zákonné podmienky na vypátranie jeho pobytu. Prvostupňový súd preto nemal ani v tomto prípade splnené zákonné podmienky na prečítanie výpovede tohto svedka v zmysle § 211 ods. 2 písm. a/ Tr. por. V ďalšom konaní bude musieť krajský súd vykonať príslušné zákonné kroky na predvolanie a vypočutie svedka P. M..

Okrem uvedeného najvyšší súd zistil, že senát krajského súdu po zrušení predchádzajúceho rozsudku procesne pochybil aj pri nariadenom doplnení dokazovania. Hoci náhradný obhajca písomne 12. októbra 2009 (č. 1. 955) navrhol vypočuť, okrem iného aj svedkov P. M., M. V., F. V. ml. a S. L. prvostupňový súd nežiadal, aby sa obžalovaný vyjadril, či na týchto návrhoch trvá a ani o týchto návrhoch nerozhodol v zmysle § 216 ods. 1 Tr. por. Súd prvého stupňa o nariadení hlavných pojednávanií neupovedomoval všetkých poškodených, hlavné pojednávanie vykonal v ich neprítomnosti (č. 1. 992 – 17. marca 2010 Fr. V. st., O., čl. 1045 – 19. mája 2010 L., O., č. 1. 1063 – 28. júna 2010 O., č. 1. 1083 – 13. septembra 2010 Ing. B., O., V., P.), čím došlo k skráteniu ich práv, čo je v rozpore s ustanoveniami § 43, § 46 ods. 1, § 198 ods. 2, § 214, § 215 Tr. por. Obžalovanému musí súd dať vždy možnosť vyjadriť sa k vykonaným dôkazom v zmysle § 214 Tr. por., k čomu nedošlo po výsluchu svedka Fr. V. (č. 1. 1066 – 28. júna 2010), ale aj po prečítaní uplatnených nárokov poškodených na náhradu škody (č. 1. 992 – 17. marca 2010). Prvostupňový súd na hlavnom pojednávaní 22. novembra 2010 prečítal svedeckú výpoveď P. M., výpovede znalcov K., N., H., pričom v zápisnici o tomto úkone nie sú podchytené príslušné čísla listov, a preto nie je zrejmé, ktoré výpovede týchto svedkov boli prečítané. Napokon z tejto zápisnice nie je zrejmé, či obžalovanému bolo udelené posledné slovo.

Osobitne je treba poukázať na to, že krajský súd vo výrokovvej časti napadnutého rozsudku, v skutku pod bodom 4/ vo štvrtej vete uviedol nejasné znenie, citácia: „M. V., predstierajúcu, že skutok vykoná on spolu s ďalšími osobami, k tomu účelu dňa“, ktoré je potrebné, v prípade vyhlásenia nového rozhodnutia napraviť. Rozpor je tiež vo výrokovvej časti rozsudku, kde súd obžalovaného uznal vinným z prípravy na trestný čin vraždy podľa § 7 ods. 1 k § 219 ods. 1, ods. 2 písm. a/, písm. h/ Tr. zák. (na svedkovi, znalcovi alebo tlmočníkovi pre výkon ich povinností) a v jeho odôvodňujúcej časti poukazuje na ustanovenie § 219 ods. 2 písm. j/ Tr. zák. (v úmysle zakryť alebo uľahčiť iný trestný čin), čo je v súlade s právnou vetou výrokovvej časti rozsudku. Napokon vo výroku o zrušení výroku o treste z rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš je nesprávne uvedené „v znení zákona č. 1832/1999 Z. z.“, tak bol rozsudok aj vyhlásený, ide teda o zrejmú písársku chybu.

Napadnutý rozsudok je teda chybný vo viacerých smeroch, lebo krajský súd sa nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie. Sú tiež pochybnosti o úplnosti skutkových zistení a na objasnenie veci treba dokazovanie doplniť, pričom ide

o také dokazovanie, ktorého vykonanie pred odvolacím súdom by znamenalo nahradzovanie činnosti súdu prvého stupňa. Napadnutým rozhodnutím bolo zároveň porušené ustanovenie Trestného zákona (§ 258 ods. 1 písm. b/, písm. c/, písm. d/ Tr. por.).

V ďalšom konaní bude preto úlohou krajského súdu odstrániť vytýkané nedostatky, vysporiadať sa s rozpormi, na ktoré odvolací súd v tomto rozhodnutí poukázal a vykonať potrebné dôkazy, prípadne dôkazy, ktorých vykonanie sa ukáže v priebehu dokazovania ako nevyhnutné pre náležité objasnenie veci. Všetky vykonané dôkazy bude treba vyhodnotiť v zmysle § 2 ods. 6 Tr. por. a rozhodnúť v súlade so stavom veci a zákonom.

Z týchto dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Protí tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 20. septembra 2011

JUDr. Emil B d ž o c h, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Mgr. Monika Ivančíková